

ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

м. Київ Майдан Незалежності, 2

Адреса для листування: Атомпрофспілка м. Київ, 01001, А/С № 297; Тел/факс (044) 205-74-17
E-Mail: epk@union.kiev.ua, Web: http://www.atomprofspilka.info, Код ЄДРПОУ 14296151

17.09.2025 № 02-02-337

на № 2840 зк від 15.09.2026

Спільний представницький орган
репрезентативних всеукраїнських
об'єднань профспілок на
національному рівні

Щодо проєкту Закону України (реєстр. № 16055)

Атомпрофспілкою розглянуто проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності» (реєстр. № 16055).

Маємо декілька суттєвих заперечень, а саме:

1. Щодо частини шостої статті 45 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».

Виключення вимоги щодо отримання дозволу на використання земель у санітарно-захисній зоні (СЗЗ) і заміна її лише погодженням експлуатуючої організації призведе до ослаблення державного контролю, оскільки погодження експлуатуючої організації не є рівнозначним дозвільній процедурі, яка передбачає оцінку ризиків, перевірку документів, встановлення строків та умов.

Отже, контроль експлуатуючої організації — це частина, але не заміна державного регулювання. Її погодження є важливим, але **остаточне рішення повинно залишатись за Держатомрегулюванням**.

Без участі Держатомрегулювання може бути недостатньо оцінено вплив господарської діяльності на навколишнє середовище та населення.

Міжнародні зобов'язання України, передбачають наявність незалежного регулятора. Відмова від запропонованої законопроєктом дозвільної процедури може бути розцінена як зниження стандартів безпеки.

Запропоновані законопроєктом зміни можуть призвести до зниження прозорості та підзвітності, оскільки дозвіл — це офіційний акт на відміну від погодження експлуатуючої організації, який є внутрішнім документом, який може бути непублічним, що ускладнює контроль з боку громадськості та інших органів.

При цьому, слід також зауважити, що відповідно до статті 9 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» ядерні установки можуть перебувати у різних формах власності, і **у разі перебування ядерної установки в недержавній формі власності це ще може ускладнити контроль радіаційним станом в санітарно-захисній зоні**.

Землі СЗЗ належать до категорії земель особливого режиму використання, що передбачає додаткові обмеження прав користування та спеціальні умови експлуатації.

Запропоновані зміни викликають сумнів щодо узгодженості із загальним змістом статті 45 Закону. Адже положення частин першої — п'ятої цієї статті визначають, що територія санітарно-захисної зони навколо ядерних об'єктів підлягає особливому режиму охорони, який включає обмеження на господарське використання (наприклад, заборону будівництва житлових і громадських споруд) та передбачає здійснення державного контролю, зокрема моніторинг радіаційного стану.

Відтак, для забезпечення виконання цих функцій необхідно зберегти визначені повноваження Держатомрегулювання, без яких реалізація вимог щодо безпеки та контролю може бути поставлена під загрозу.

2. Щодо змін у Статтю 5 Закону України «Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення» від 23 грудня 2004 року № 2288-IV.

Можемо погодитись з виключенням речення «видача свідоцтв на придбання і зберігання вибухових матеріалів» та пропозицією додавання речення «надання дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», але з доповненням його наступним:

«зокрема:

- 1. Виробництво (виготовлення), використання, переробка, зберігання, транспортування, застосування, утилізація та знешкодження вибухопожежонебезпечних і небезпечних речовин 1 і 2 класу небезпеки, горючих рідин, маса яких дорівнює або перевищує значення нормативів порогових мас, що визначені відповідною постановою Кабінету Міністрів;**
- 2. Вибухові роботи та роботи, пов'язані з використанням енергії вибуху, утилізація зброї, звичайних видів боєприпасів та виробів ракетної техніки, виготовлення, випробування, транспортування, зберігання та використання промислових вибухових матеріалів та їх знешкодження;**
- 3. Газонебезпечні роботи та роботи у вибухопожежонебезпечних та/або пожежонебезпечних зонах.»**

Це положення необхідно зафіксувати саме у Законі, оскільки актами Кабінету Міністрів України з часом можуть бути вилучені дозволи на проведення вибухових робіт або зберігання вибухових речовин тощо, чого неможливо допустити адже за цією діяльністю повинен бути державний контроль.

Постанова КМУ — це підзаконний акт, який може суттєво змінюватись. Запобігання цьому — наявність відповідної прямої норми Закону.

3. Щодо статті 8 Закону України «Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення» від 23 грудня 2004 року № 2288-IV».

Вважаємо за необхідне залишити формулювання в діючій редакції Закону України, бо не можуть проводитись вибухові роботи без відповідного дозволу. Тим більше, що виробництво, зберігання, перевезення, реалізація вибухових матеріалів розробник залишає здійснюватись на підставі дозволів.

На нашу думку, в умовах війни це є досить принциповим моментом.

4. Щодо статті 13 Закону України «Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення» від 23 грудня 2004 року № 2288-IV».

Можемо погодитись із запропонованими змінами до цієї статті, але за умов доповнення після слів «державного гірничого нагляду» реченням «відповідно до вимог ст. 5 цього Закону та» і далі за текстом.

Причина – повинен бути дозвіл державного органу саме на зберігання вибухових матеріалів. Постанова КМУ – це підзаконний акт, який може суттєво змінюватись. Запобігання цьому – наявність відповідної прямої норми Закону.

5. Щодо статті 16 Закону України «Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення» від 23 грудня 2004 року № 2288-IV».

Можемо погодитись із запропонованими змінами до цієї статті, але за умов доповнення після слів «нормативно-технічної документації» реченням: «з урахуванням вимог ст. 5 цього Закону та» і далі за текстом.

Причина – повинен бути дозвіл державного органу саме на знищення вибухових матеріалів, а не на взагалі виконання робіт підвищеної небезпеки. Постанова КМУ – це підзаконний акт, який може суттєво змінюватись. Запобігання цьому – наявність відповідної прямої норми Закону.

6. Щодо частини другої статті 34 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів».

Враховуючи наші заперечення щодо внесення змін до частини шостої статті 45 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», **внесення змін до частини другої статті 34 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» вважаємо таким, що запропоновані розробником, не мають сенсу.**

Враховуючи викладене, Атомпрофспілка розцінює спробу ліквідації прямого законодавчого визначення необхідності дозволів на конкретні види діяльності, а також державного нагляду за станом безпеки у санітарно-захисних зонах АЕС такою, що ніяким чином немає відношення до спрощення умов ведення господарської діяльності, але несе значне збільшення ризиків для громадян України.

Тому при внесенні змін до зазначених Законів України наполягаємо на врахування наших пропозицій.

Голова Атомпрофспілки

В.О. Матов